

ACTE DEL DIA INTERNACIONAL DE LA COMMEMORACIÓ DE LES VÍCTIMES DE L'HOLOCAUST

Parlament de Catalunya, 22 de gener de 2008

Il·lustres membres de la Mesa del Parlament de Catalunya, senyores diputades i senyors diputats, representants del Govern, representants dels diversos col·lectius i comunitats que ens acompanyen, senyores i senyors, els dono la benvinguda més cordial, un any més, a aquest acte de commemoració del Dia Internacional de Record de les Víctimes de l'Holocaust, que celebrem aquí al Parlament de Catalunya.

Permetin-me destacar la solemnitat d'aquest acte i l'honor que significa compartir-lo amb tots els col·lectius que van ser perseguits en aquelles hores amargues de la barbàrie nazi; un acte solemne pel significat, però sobretot per la voluntat, per l'esperit de justícia històrica i humana a què respon.

El món va quedar astorat amb l'horror d'Auschwitz, Dachau, Mauthausen, Buchenwald, Ravensbrück... Amb l'Holocaust va néixer una realitat sense precedents en la història del món. La violència i el dolor, la mort i la humiliació, la violació dels drets humans, tot aquell sofriment premeditat que va ser capaç de generar l'home, lamentablement, s'ha seguit reproduint aquests setanta anys. Encara avui el perill perdura, de manera latent o pública, en actituds racistes, en decisions polítiques, en declaracions, en conflictes, en interessos amagats, en voluntats disfressades.

Per això i contra això, la memòria no pot ser curta; la memòria del patiment dels milions de jueus exterminats pels nazis; dels infants que van perdre la vida a les cambres de gas; de les víctimes catalanes i de l'Estat espanyol assassinades en camps de concentració; de tots els altres col·lectius perseguits pel nazisme –els Testimonis de Jehovà, els homosexuals, els discapacitats, els gitans o els perseguits per raons polítiques; dels Justos entre les Nacions, els homes i les dones que van arriscar la vida per salvar els perseguits; dels supervivents de l'Holocaust que van trobar refugi i van refer vida i identitat.

La memòria emocional, històrica i col·lectiva d'aquell crim sense precedents en l'evolució de la humanitat es torna avui compromís, deure moral de no oblidar i, sobretot, de no repetir mai més, sota cap circumstància, les mateixes actituds.

Avui retem homenatge i recordem els pobles, els col·lectius i les persones perseguïdes, vexades, atroçment executades i volgudament exterminades pel genocidi nazi. Les xifres sempre són difícils de determinar, però es diu que entre 11 i 12 milions de persones van morir víctimes de l'Holocaust, de les quals més de la meitat, és a dir, més de 6 milions, eren jueus. Una xifra absolutament inconcebible. Tanmateix, la nostra obligació és arribar a comprendre-la en tota la seva complexitat.

El poeta català Salvador Espriu, fortament influenciat per la cultura jueva, va escriure uns versos a la seva obra *La pell de brau* que vull recitar. Remeten a una Espanya diferent, que escolta, una Espanya que Espriu anomena Sepharad, perquè associa a un fort sentiment de poble, a una identitat que sobreviu tot i l'adversitat. Diu així: "Escolta, Sepharad, els homes no poden ser / si no són lliures. / Que sàpiga Sepharad que no podem mai ser / si no som lliures." El 1960 aquests versos prenen un clar sentit en el context de la dictadura franquista i d'una Catalunya oprimida que lluitava per ser. Ara bé, la lletra del poeta és universal, i avui, com ahir, els homes i els pobles volen ser lliures.

El Parlament de Catalunya, en tant que institució representativa de tot el poble català, defensor de la pau i el diàleg, vol manifestar un cop més el seu compromís públic amb els qui van patir el genocidi nazi i manifesta el seu rebuig rotund a qualsevol tipus de persecució per raons ideològiques, religioses, de gènere, d'orientació sexual, de condició social, de naixement o altres.

Pels supervivents i pels qui hi van perdre la vida, tenim el deure moral de conservar la memòria de l'Holocaust i interioritzar-ne el significat, tenim l'obligació de recordar i transmetre les experiències terribles, i tenim també un deute amb els qui després de l'alliberament van triar la vida i van decidir consagrar-la a explicar la tragèdia. Mentre eren al camp els guiava una màxima: recordar per no morir. I en llibertat, explicar per viure.

Elie Wiesel, escriptor romanès, supervivent dels camps de concentració, ha emprat tots els anys i gairebé tota la seva obra literària a explicar l'Holocaust, amb la ferma intenció que mai no es repeteixi una barbàrie igual. Premi Nobel de la Pau, Wiesel afirma que "el deure del supervivent és donar testimoni del que va passar. Cal advertir la gent que aquestes coses poden passar, que el mal pot desencadenar-se. L'odi racial, la violència i les idolatries encara proliferen." La seva és una vida al servei de la memòria. Com diu Wiesel, el risc hi és. Els demano compromís i convicció per evitar-lo.

I deixin-me acabar amb una última reflexió de cloenda. La pau i la concòrdia són el camí, i la pau només és possible per la via del diàleg. Enraonar i escoltar, recuperar el poder de la paraula, és l'únic camí possible si volem construir un futur de pau, un futur de no-violència.

El Parlament de Catalunya vol esdevenir un referent mundial per a la pau, vol aconseguir projecció internacional i potenciar, justament, el tret que ens caracteritza com a poble: la nostra aposta històrica, des del segle XI amb aquelles Assemblees de Pau i Treva, per la resolució no violenta dels conflictes.

Hem de trobar altres camins, nous camins, hem d'adoptar altres actituds si volem, uns i altres, construir una pau justa, duradora, fonamentada en la convivència pacífica i en la cooperació entre els pobles, una pau que garanteixi seguretat i que la garanteixi per a tothom; una pau, en definitiva, que garanteixi el futur.

Aquest és un acte trist. És un acte solemne, però és un acte trist. Però, al mateix temps, de la tristor en surt l'esperança. Els convido d'aquí a un any, quan tornem a recordar aquesta data, aquests fets, a, per damunt de la tristesa, posar-hi una mica més d'esperança, perquè en definitiva l'esperança en un món millor, en un món més just, és el que ens reuneix tots aquí i és el que d'alguna manera ens motiva a continuar treballant.

Hi ha una expressió jueva que em fa l'efecte que és la millor que es pot fer servir per acabar l'acte d'avui, que és "lehim", per la vida.

Moltes gràcies.